

Insemination med donorsæd - for par

I er blevet tilbudt behandling for ufrivillig barnløshed. Behandlingen består af stimulation af ægløsningen og insemination.

Vi tilbyder sædvanligvis 6 behandlinger. Hvis I ikke opnår graviditet ved de første 3 behandlinger, vil vi undersøge kvindens æggeledere for passage. Hvis der findes normal passage, vil vi fortsætte med yderligere 3 inseminationsforsøg. Der er i gennemsnit 50 % chance for at opnå en graviditet i løbet af de 6 behandlinger. Alder og andre individuelle forhold har dog stor indflydelse på det enkelte pars chancer.

Insemination med donorsæd foregår efter regler fastsat af Sundhedsstyrelsen. I vælger selv, om inseminationen skal foregå med en anonym sæddonor eller en ikke-anonym sæddonor (se afsnittet Valg af Sæddonor).

SÅDAN FOREGÅR BEHANDLINGEN

Kvinden melder sig til behandling på sin første menstruationsdag.

Ultralydsskanning af æggestokkene

Cirka 10. dag i menstruationsperioden ultralydsskanner vi æggestokkene. Det gør vi for at finde det bedst egnede tidspunkt for inseminationen. Vi ultralydsskanner gennem skeden for at se hvor mange og hvor store ægblærer, der er udviklet. En moden ægblære er 18-20 millimeter stor. Hvis ægblæren ikke er stor nok, når vi ultralydsskanner første gang, venter vi et par dage, hvorefter vi igen ultralydsskanner for at se, om ægblæren nu har den rette størrelse.

Hvad er årsagen til barnløshed?

En hyppig årsag til barnløshed er forringet sædkvalitet. Sædkvaliteten kan være forringet på grund af tidligere betændelse i testiklerne eller bitestiklerne. Påvirkning fra miljøet eller tidligere operation i pungen kan også være med til at forringe sædkvaliteten.

I sjældnere tilfælde kan årsagen være små defekter på det mandlige kønskromosom eller andre arvelige faktorer, men i mange tilfælde kan man ikke finde årsagen til den forringede sædkvalitet.

Hos nogle mænd kan der ved sædundersøgelsen ikke påvises levende sædceller overhovedet. Hvis efterfølgende forsøg på udhentning af sædceller ved operation mislykkes, eller hvis en vævsprøve viser, at der slet ikke dannes sædceller, er muligheden for at blive biologisk far til et barn udelukket. De eneste alternativer er i så fald anvendelse af donorsæd eller adoption.

Hormoninjektion, der skal give ægløsning

Når ægblæren har den rette størrelse, skal kvinden have en injektion med ægløsnende hormon. Kvinden skal have injektionen cirka klokken 22.00 om aftenen. I vil på forhånd blive lært op i selv at udføre dette. Ægløsningen sker normalt 36-40 timer efter den ægløsnende injektion, og derfor stræber vi efter at foretage inseminationen på dette tidspunkt.

Insemination

De rensede sædceller bliver indført gennem livmoderhalsen ved hjælp af et tyndt, blødt plastrør. Under inseminationen ligger kvinden på et gynækologisk leje. Selve inseminationen varer kun få minutter og er oftest helt smertefri. Efter inseminationen kan der dog hos nogle kvinder komme lette menstruationsagtige smerter, idet livmoderen trækker sig sammen.

VALG AF SÆDDONOR

Risikoen for smitte med HIV, leverbetændelse, klamydia, gonorré og syfilis er yderst ringe, da sæddonorerne løbende bliver undersøgt for disse sygdomme. Den anvendte sæd har været nedfrosset i mindst 6 måneder. Der gælder dog andre regler, hvis I bruger en kendt sæddonor. Læs mere senere i dette afsnit.

I har mulighed for at vælge, om I vil gøre brug af en anonym sæddonor eller en ikke-anonym sæddonor.

Anonym sæddonor

Den anonyme sæddonor vil for altid være anonym bortset fra oplysning om hudfarve, øjenfarve, hårfarve, højde og vægt.

Ikke-anonym sæddonor

Der er forskellige løsninger af hensyn til, hvilke oplysninger I ønsker. Når der er tale om ikke-anonym sæddonor, skelner vi mellem følgende typer af kendskab til donor:

- **Udvidet profil.** Denne donor er ikke kendt af parret, der modtager sæden. Sæddonor giver her supplerende oplysninger om fx erhverv, fritidsinteresser, uddannelse og lignende.
- **Åben donor.** Denne donor er ikke kendt af parret som modtager sæden, men sædbanken har yderligere oplysninger om ham (de samme oplysninger som under udvidet profil). Desuden har donoren tilladt, at barnet på et nærmere fastlagt tidspunkt via sædbanken kan indhente oplysninger om hans identitet.
- **Kendt donor.** Ved donation fra en kendt donor skelnes mellem dedikeret donation og ikke-dedikeret donation:
  - **Dedikeret donation.**
Et par kan vælge at bruge en donor, som parret kender, fx en ven/bekendt eller et familiemedlem. Med et familiemedlem forstås en person, med hvem kvinden har mindre end 6,25 % arveanlæg tilfælles. Denne donor skal forinden godkendes i en sædbank, og sæden skal leveres fra denne sædbank. Hvis kvinden er gift eller

samlevende med en mand, der har givet sit samtykke til behandlingen og erklæret, at han skal være far til barnet, anses donor ikke som far til barnet.

- **Ikke-dedikeret.**

Et par kan også vælge en sæddonor, hvis identitet kan oplyses i sædbanken på donationstidspunkt. Sæddonoren har valgt, at parret må kende hans identitet, mens parret, der modtager sæden, er ukendt for ham. Sæddonoren vil i dette tilfælde ikke komme til at stå som far til barnet.

Alle udgifter ved brug af donorsæd betales af Region Nordjylland.

Bestilling af donorsæd

Du skal selv bestille donorsæd – se vejledning til dette på vores hjemmeside www.fertilitet.rn.dk under punktet "Godt at vide om fertilitetsbehandling".

TILMELDING TIL BEHANDLING

Send en mail, når kvinden får menstruation

Når kvinden får menstruation, skal I sende en mail til os via linket "Tilmelding til behandling" på vores hjemmeside. Oplys kvindens navn, fødselsdato og tidspunktet for blødningens start. Kvinden vil få en tid til ultralydskanning på 10. – 12. blødningsdag. Den dag, hvor der er blødning af menstruationsstyrke fra morgenstunden, er 1. blødningsdag.

EFTER BEHANDLINGEN

Lav en urin-graviditetstest efter 14 dage

14 dage efter behandlingen kan en urinprøve vise, om kvinden er blevet gravid. Hvis testen er positiv, ringer I til os og aftaler en tid til graviditetsskanning 3 uger senere. På det tidspunkt er kvinden gravid svarende til uge 7, og vi kan ved en ultralydsskanning se fosteret og se, om fosterets hjerte slår.

Hvis I, efter at kvinden er blevet gravid, ønsker at reservere sæd fra selvvalgt donor til endnu et barn, således at børnene bliver helsøskende, kan I kontakte sædbanken og for egen regning reservere sæd til en senere behandling.

Hvis I ikke opnår graviditet efter det aftalte antal behandlinger, må vi drøfte den videre behandling, der som regel vil være forsøg med reagensglasbehandling.

Informér os ved fødsel eller abort

På Fertilitetsenheden indberetter vi til sædbanken, hvis I har opnået graviditet. Det skal vi for at sikre, at donorens graviditetskvote bliver opdateret. Det er derfor vigtigt, at I melder tilbage til os ved fødsel eller abort. Når en donors graviditetskvote er nået i Danmark, må donoren kun benyttes til søskende.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har I spørgsmål til behandlingen, er I velkomne til at kontakte os. Desuden henviser vi til Lov nummer 602 af 18. juni 2012.

Kontakt

Fertilitetsenheden

Sekretær

Tlf. 97 66 32 03

Vi træffes bedst:

Mandag – fredag

Kl. 08:00–10:00 og 13:00–14:00